

Lammas ja Kits

Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liidu kuukiri

MAI 2019

Head Liidu liikmed!

Maikuu on meile pakkunud kõike - päikest ja õiteilu, linnulaulu ja tallekeste määgimist. Sekka aga ka külma tuult, vihmasadusid ja äikesekärgatusi. Aga enamasti järgneb vihmajärgle taas päike ja mõnikord ka vikerkaar. Üks mis selge - toitu peaks nüüd loomadele jaguma.

Tänu rohketele

vihmasadudele on karjamaahein asunud mähinal kasvama ja ega see vihmgi midagi lammastele-kitsedele tee, kui kõht täis. Kuidas aga ka lamba- ja kitsekasvatajal oleks leib laual ja kõht täis, motivatsioon selge ja sihid silme ees, need on teemad, mille üle tasub ikka ja jälle diskuteerida. Ja koos lahendusi otsida ja ühist vankrit vedada. Koos on ikka kergem. Ja et vanker oleks hästi ja jõuliselt veetud, tuleb rakendid vahepeal üle vaadata. Nii on ka meie liit oma struktuuri üle vaatamas ja jõudusid hindamas. Mina liidu tegevjuhina olen ütlemata tänulik nende kolme põneva aasta eest, mis ma olen koostöös teiega saanud seda vankrit vedada. On olnud päikest ja tuuli, ülesmäge venitamist ja udustes kurvides käänakuid. Aga üks mis selge - tee on läinud laiemaks ja avaramaks ja takistusedki on enamasti ületatavad. Ja teeservad on ikka lammastega kaetud ja sekka mõned kitsed ka. Niisiis - kui kuukirja lugejate hulgas leidub keegi, kes oleks edaspidi valmis selle vankri vedamisel kaasa lööma, siis nüüd on õige hetk endast märku anda. Liidu juhatus on just uut struktuuri paika panemas ja oodatud on nii visooniga inimesed kui ka head mõtted. Ega minagi kaugele lähe, jään ikka lambakasvatajaks ja kaasa mõtlejaks. Ja kuni juuli lõpuni veel tegevjuhiks ka.

Vikerkaarevärviliste tervitustega

Katrin Tambet

LIIDU KONTORIS

Kuu alguses tegeleti arengukava andmete ülevaatamisega ja tehti PRIA-le erinevaid päringuid. Statistikaandmed loodame sobivas vormis avaldada liidu kodulehel. Liikmete loomade andmete päring on veel PRIA vastuse ootel. Kui andmed kohal, siis juunikuu jooksul võite ka liikmemaksu arveid oma postkasti oodata.

Maikuu esimene pool oli ka turuarendustoetuste taotlustele paranduste sisse viimise aeg. PRIA poolt tehtud otsused oli vaja vastavusse viia taotlustega, sest kõigile kavandatud tegevustele toetust ei jagunud. Nüüdseks on kinnitatud ka turuarendustoetuse summad. Oleme saanud toetust kolme projekti osas - aprillis juba toimunud Maamessile, septembri lõpus aset leidvale Paunvere Väljanäitusele ja 31. oktoobrist kuni 1. novembrini esmakordselt korraldatavale Eesti Põllumajanduse Aastanäitusele (EPA). Toetuse kogusumma on kinnitatud otsustest lähtuvalt 8880 eurot, millele liit peab lisama 30% osas omaosaluse.

Kuu teine pool kulus juhatuse koosoleku ettevalmistustele ja eelarvega ning arvetega tegelemisele. Aretustoetuse maksetaotluse esimene osa ootab esitamist.

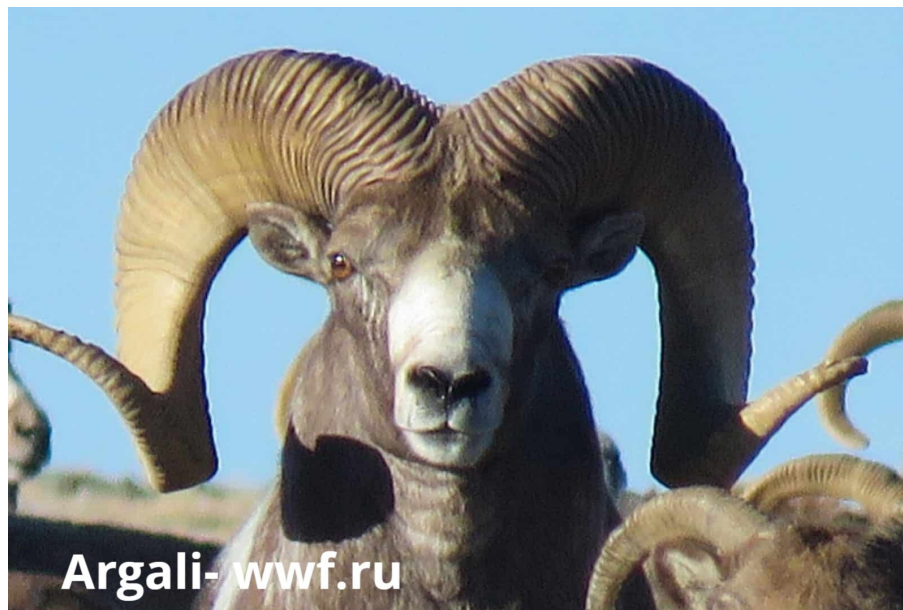

JUHATUSE KOOSOLEK

27. mai, Märja

- Arutati eesti valgepealise ja eesti tumedapealise lambatõu aretusprogrammidega seotud arenguid uue aretusseaduse ning EL määruste muudatuste kontekstis ning vajadust aretusprogrammide muutmiseks. Teemaga edasi minekuks kutsutakse 12. juunil Märjal kokku aretajate ümarlaud.
- Tehti kokkuvõtted maamessist ja tõujäärade võistlusest ning otsustati teha aretajatele ettepanek hinnata ka järgmisel maamessil toimuval tõulammaste võistlusel tõupuhtaid üheaastaseid noorjäärasid, kes on ühtlasi ka sama aasta müügiloomadeks. Edaspidi on kavas koostada konkursi statuut.
- Arutati läbi 2019. aasta olulisemad üritused, mille kavandamine on käimas, sh sügisene õppereis, EPA mess ning lamba- ja kitsekasvatuse konverents ning sügisseminar 2019.
- Kavandati arenguplaane infokirja väljaandmisel ning otsustati välja kuulutada konkurss väljaandja leidmiseks.

- Seoses tegevjuhi siirdumisega teisele tööle ning aretustöötaja sooviga koormuse muutmiseks kavandati liidu uut struktuuri alates augustikuust. Arutelu jätkub 12. juunil. Ettepanekud ja mõtted on oodatud aadressil kontor@lammas.ee või juhatuse liikmete kontaktidel.
- Otsustati toetada Eesti esinduse osalemist juuli alguses Prantsusmaal toimuvatel pügamise maailmameistrivõistlustel.
- Arutati läbi lähiajal toimuvate esinduskogude teemad ja päevakord.

ARETUSTÖÖST LIIDUS JA LAIEMALT

Maikuu oli aretustöö poolest vaiksem, kuna sellesse perioodi jäi ka minu puhkusenädal. Valmistume aga 12.06 toimuvaks aretuse ümarlauaks ja juhatuse abiga peame plaani, kuidas oleks parim viis jätkata eesti valgepealise ja tumedapealise aretust. Saatsin aretajatele välja ka mõned küsimused, et uurida nende mõtteid ja ootusi seoses liidu töö ja tegemistega. Sain mitmetelt ka tagasisidet, mille eest olen väga tänulik. Kes aretajatest seda ei jõudnud teha, siis ootan teie vastuseid endiselt. Väga kena oleks, kui need jõuaks minuni enne aretuse ümarlauda.

Nagu ikka, tegeleme pidevalt Pässu arendamisega ja vigade parandusega. Hetkel on arendamisel veresuste arvutamine, see ei toimi alati veel 100%-lise täpsusega. Lisaks toimub see aretusprogrammi erinevalt. Üritame vigadest vabaneda ja süsteemi ilusti tööle saada.

On alanud ka sügisese õppereisi korraldamine. Selles osas üritame järgmiste nädalate jooksul kava kokku saada ja selle ka liikmetele edastada. Läbirääkimised käivad ja nagu ikka, anname endast parima, et võimalikult huvitav reisiplaan koostada.

Seoses Maamessil toimunud parima jäara valimisega sai alguse diskussioon teemal, milliseid loomi me peaksime näitusel näitama ja keda omavahel võrdlema. Siit lähtuvalt sai juhatuse 27.05.2019 koosolekul otsustatud, et edaspidi toome võistlustel välja aastased noorjäärad, kui tõu aretajad ei ole teistsugust ettepanekut teinud.

Ja lõpetuseks, aretajad, kes soovivad minult suvel 100 päeva massi kaalumisteenust või jäärade hindamist, siis palun andke mulle sellest varakult teada, et saaksime sobivad kuupäevad kokku leppida. Olen

teatud hetkedel suvel puhkusel ja viibin välismaal, nii et kõik ajad ei pruugi sobida, mida varem oma plaane koordineerida saame, seda parem.

Kõike paremat soovides,

Katrin Tähepõld, ELKL aretustöö koordinaator

PS! Aretusfakt – maailma suurimaks kodulambaks peetakse ameerika suffolkit, kelle puhul 200 kg jäärad ja 150 kg uted ei ole haruldus. Maailma suurimaks metsikuks lambatõuks on aga Himaalajas elav argali lammas (*ülal pildil*), kelle puhul on jäärade keskmiseks kaaluks 97-328 kg, rekordiks on siiani 356 kg.

OTSIME KUUKIRI "LAMMAS JA KITS" VÄLJAANDJAT

Liidu juhatus on otsustanud kuukirja koostamise anda välja professionaalsele ja pühendunud meeskonnale, kes suudab tagada kuukirjale kvaliteetse ja võimalikult mitmekesise lamba- ja kitsekasvatustemaastikul toimuvat kajastava sisu.

Selleks palume esitada oma pakkumise kuukirja "Lammas ja Kits" edasiseks väljaandmiseks koos järgmiste tegevustega:

- infokirja toimkonna loomine;
- artiklite kokkuleppimine ja tellimine;
- fotode hankimine;
- tekstide toimetamine või toimetamise korraldamine;
- artiklite ja fotode küljendamine Mailchimp vm keskkonda kasutades või ka mingis muus sobivas formaadis.
- kuukirja avaldamine (olemas liidu programmeerija tugi)

Kuukirja saajaks peab jääma meililist lambaselts@googlegroups.com, kuukirja saajate eraldi haldamist ELKL ei soovi.

Kuukirja väljaandmise kulud on planeeritud liidu eelarvevahendite piires. Ootame huvilisi läbi rääkima. Pakkumised palume esitada **11. juuniks**. Järgmine kuukirja number peab ilmuma juuni viimasel või juuli esimestel päevadel.

Info ja küsimused: kontor@lammas.ee või telefonil 53309406

KONSULENT KIRJUTAB

Raudkärbes ehk kes ta on, kust ta tuleb ja kuidas temast vabaneda
Katrin Tähepõld, veterinaararst, konsulent

Üldiseloomustus

Lamba raudkärbes (*Melophagus ovinus*) on punakaspruunikas lähedalt vaadates karvane kärbseline, kes ehk esmapilgul sarnaneb oma lameda keha tõttu pigem suurele puugile või põdrakärbsele. Raudkärbsed on tiibadeta ca 4-7 mm pikad pisikese pea ja suure kehaga kärbselised. Kui pidada kitsi ja lambaid koos, siis võib raudkärbes ka kitsi nakatada.

Täiskasvanud raudkärbes toitub lamba verest üks kord päevas, toitumine kestab 5-10 minutit läbi naha suuremate veresoonte kaudu. Emane raudkärbes elab ca 4-5 kuud, isane 2-4 kuud, oma eluaja jooksul toodab emane raudkärbes ca 15 järglast.

Emane raudkärbes kasvatab vastset oma emakas ca 7-8 päeva, enne, kui täielikult välja arenenud vastne väljutatakse ja kinnitatakse lamba villakusse. 12 tunni järel valmib kookon, millest ca 22 päeva järel väljub noor raudkärbes. Noor kärbes muutub paaritusvõimeliseks paari päeva jooksul.

Raudkärbes levib vaid otsekontakti teel, st ei lenda metsast kohale vms (nagu eelpool mainitud, tal pole tiibu, et lennata). Selleks on vajalik lammaste omavaheline kontakt. Eriti hästi levib raudkärbes utelt tallele, kuna nende vahel on palju füüsilist kontakti. Kontakt keskkonna, villa või aluspanuga, kus on olnud just raudkärbsega loomi, võib ka olla nakatumisviisiks. Täiskasvanud raudkärbes suudab ilma peremeheta keskkonnas hakkama saada kuni 3 nädalat. Raudkärbsed on rohkem laudaperioodil, kui loomad on tihedamalt koos, lisaks on tol ajal loomade villak pikem ning seetõttu temperatuur villa sees ühtlasem ning niiskust rohkem, mis raudkärbsele väga sobib.

LOE EDASI

Rubriigis KONSULENT KIRJUTAB avaldame lamba- ja kitsekasvatuskonsulentide poolt loodud originaalartikleid.

LIIDU ESINDATUS KOMISJONIDES JA KODADES

28. mai

Mahepõllumajanduse Koostöökogu kokkusaamine (Tallinn, Bliss Konverentsikeskus)

Kohtumise eesmärgiks oli uue mahepõllumajanduse arengukava koostamise eesmärgil läbi arutada erinevate loomakasvatussuundade hetkeolukord, probleemid ja arenguvajadused, maheloomakasvatuse hindamismatriks ning kitsaskohad tarneahelas. ELKL juhatuse liige EII Sellis tutvustas koosolekul Eesti lamba- ja kitsekasvatussektorit ning sektori raamdokumente - ELaSi poolt algatatud ning Maaeluministeriumi juhtimisel koostatud [Eesti lambakasvatuse arengukava 2018-2023](#) ning ELAS villatoimkonna eestvedamisel koostatud [Villa ja villatööstuse arengukava 2016-2036](#) - ning tegi ettepanekuid mahetootjate hindamise lihtsustamiseks. Liidu liikmena osales koosolekul ka Tiina Nukka.

28. mai

Põllumajanduse ja Maaelu Arengu Nõukogu (PMAN) istung (Tallinn, Maaeluministerium)

Istungi päevakorras oli õhusaaste vähendamise programm, põllumajanduse meetmed ja nende maksumus, põllumajanduses kasutatava erimärgistatud diislikütuse aktsiisisoodustuse skeemi võimalikud muudatused, taimekaitsevahendite säästva kasutamise tegevuskava 2019–2023 ning toidutarneahela ametliku kontrolli määruste rakendamise ettevalmistamine, sh järelevalve tasud. Koosoleku ettekanded on kättesaadavad [Maaeluministeriumi kodulehel](#). Liitu esindas koosolekul juhatuse esimees Urmas Aava.

29. mai

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja põllumajanduse grupi koosolek (Lääne-Virumaa, Sagadi mõis)

Koosoleku peateemaks oli [GreenAgri projekti tulemuste](#) ja teiste keskkonnateemade esitlus Ann Riisenbergi poolt. Keskkonnaseire teema osas leiab infot keskkonnaseire infosüsteemi kaardivaatest, kust sisse suumides on näha [kõik Eesti riiklikus seires olevad seirepunktid](#). Kui tahetakse näha, mis konkreetsetes seirepunktis seiratakse ja mis on analüüsi tulemused, siis tuleks vaadata [seireandmeid](#). Lisaks tutvustas EPKK toiduvaldkonna nõunik Meeli Lindsaar muudatusi toidu märgistamisel. EPKK juhatuse liige Vahur Tõnissoo andis ülevaate maaeluministri esimestest otsustest ning EPKK-s toimuvast, sh tegi kokkuvõtte põllumajanduse grupi liikmete küsitlusest ja meeskonnakoolitusest, tutvustas EPKK maakonnaorganisatsioonide tulevikuplaane ning andis teada, et seoses uue nõukogu tööle hakkamisega vaadatakse üle ka toimikondade koosseisud (teravili, piim, liha, keskkond ja mahe). Suurema sidususe saavutamiseks soovitakse edaspidi toimikondade esimeeste osalemist nõukogu töös. Oodatakse liikmesorganisatsioonide esindajate kandidaate, kes oleksid valmis

INGLISMAA, JUULI 2018

Olen juba ammu võlgu loo sellest, kuidas mina ja kaks lleyni aretajat Inglismaale sattusime ja mis me seal nägime.

Kuna Eestis oli eelmisel aasta tekkinud seis, kus lleyni kasvatajate arv muudkui tõusis, kuid uusi vereliine enam saada ei olnud, siis oli tarvilik minna neid otse juurde juurde otsima – seda siis nimelt Ühendkuningriikidesse. Kuna reisi aeg kattus ka Inglismaa suurima lambameessi – National Sheep Eventiga – ja plaanis oli külastada mitmeid aretajaid, otsustasid Mats Meriste ja Risto Kaasik ka mind endaga kaasa võtta. Ikka selleks, et ma näeks, kuidas lambamekas Inglismaal elu käib ja ehk aitaksin ka loomade valikul oma loomaarsti/aretustöötaja pilguga kaasa. Ega ma ei saanud sellisele pakkumisele ära öelda. Mõeldud-tehtud ja Ryanairi piletid ostetud. Pärast seiklusi liinil Valga-Riia-London ja vasakpoolse liiklemisega tutvumist, mille järel otsustati, et aretustöötaja rooli laskmine on ilmselt parim võimalus Inglismaa teedel ellu jääda, alustasime oma teed esimesse farmi kauni Somerseti nõlvadel. Meid ootas George Cullimore, kellega Mats ennagi kohtunud oli. George'il on ühed ilusamad lleyni jäärad Inglismaal (eks seda rääkis meile iga aretaja, aga hindamistel saadud tulemused ja rosetid George'i seinal kinnitasid mehe juttu). Vaatasime ja hindasime jäärad üle. Matsil oli tegelikult loom juba varem välja valitud (seda Signeti andmete ja põlvnemise järgi), aga eks uue omaniku süda on ikka kergem, kui loom ka päriselt käe alt on läbi käinud, enne kui teda Eesti poole transportima hakatakse. Ka Risto silmad löid sealse valiku peale põlema ja sai üht ja teist temagi jaoks välja vaadatud.

George Cullimore'i jäärad. Foto: K. Tähepõld

Etterruttavalt mainin, et mööda Inglismaad ringi sõites oli eelmise aasta suvi muidugi ebatavaline. Olen seal varasemalt elanud ja palju aega veetnud, aga nii kollasena pole ma teda kunagi näinud. Eelmise aasta pööd oli üle-euroopaline. Inglismaa ja Iirimaa kannatasid sama palju kui meie. Oli juuli keskpaik ja nad ei olnud maist saati vihma näinud. Seetõttu olid ka eelmise aasta kokkuostuhinnad kõigi jaoks ülimadalad, kuna kõik nii siin kui sealpool Läänemerd üritasid kõigest oma karjas vabaneda, mis otseselt edasiseks lambakasvatuseks hädavajalik ei olnud. Lihtsalt süüa ei olnud loomadele midagi anda.

George'i juurest edasi liikusime Marcus Bullocki farmi. Usun, et Marcus päriselt treenib oma loomi nendeks hetkedeks, kui potenciaalsed ostjad peaksid karjamaale sattuma. Kõik need hoolikalt valitud oma töö parimad esindajad liikusid seal kaunites rvides. Oleks pikemalt olnud aega jälgida, siis oleks ilmselt ka näha olnud kauneid liikumismustreid – justkui nagu juulikuus toimuv tantsupidu. Nii täpne oli poiste eksponeerimine. Omanikuga juttu ajades sai ka selgeks, miks see nii oli. Farmis on tegeldud väga tõsise valikuga selles osas, kes üldse karja edasi jääb. Kui hästi peavad uted hakkama saama, mida neilt oodatakse, mille alusel praagitakse. Sellise põhjalikkuse puhul ei saa imestada, et kari nägi tõesti, ka sellistes oludes nagu eelmisel aastal olid, ülimalt kaunis ja ühtlane välja. Kas nurga taga ka kuskil mõni koppel oli, mida teatud põhjustel külastajate eest varjati, seda ei tea. Aga meile nähtav osa oli igatahes igati eeskujulik. Marcus viib oma farmis läbi ka jääraoksjonit, kus on võimalik ka telefoni teel osaleda. Täpsetest tingimustest jms võin ehk kunagi hiljem kirjutada, kuid paari nädala pärast toimunud oksjonilt ostsid ka eestlased endale loomad, kes sügisel Eestisse toodi ja kes on selleks aastaks ka juba järglasi andnud.

Et meil meelest ei läheks, et maailmas on ka muud peale lleyni lammaste, võtsime edasi suuna NSA – National Sheep Event poole. Tegemist on Ühendkuningriikide suurima just lambakasvatajatele mõeldud messiga. Esindatud oli ligi 100 töugu – üks parem kui teine (nii suutsid nad vähemalt kõik meile selgeks teha). Oli aiaehitusvõistlus, erinevate kaalupuuride, aiasüsteemide jms esitlus ja väljapanek. Karjakoorte esitlus ja võistlus. Kõik, mis lambakasvatusega kokku puutub, oli seal olemas. Ka loenguid, seminare ja juturinge jagus igaks kellaajaks. Soovitan soojalt seal ära käia, kel vähegi huvi tekkis. Natuke see erinevate tööugude rohkus silme eest kirjuks lõi, aga samas oi kui palju huvitavamaks ja laiemaks teie maailm lambakasvatuse osas muutub. Minu jaoks oli igatahes mõtlemist palju just selles osas, et kuidas aidata Eestis kasvatajatel aretuse osas samm edasi teha. Oleme leidnud loomad ja liinid, kes meie tingimustes ellu jäävad (brittide jaoks oli see uskomatu, et lambaid 7 kuud laudas peetakse). Aga kuhu ja kuidas edasi?

Messil kohtusime ka Derek Bondiga – lleyni kasvataja, kellelt Mats on küll kunagi jäära ostnud, kuid kellega tal polnud veel olnud õnne isiklikult kohtuda, kes meid endale Lõuna-Inglismaale külla kutsus. Kuna meil oli plaanis minna veel ühte farmi Walesis ja pärast seda oli parasjagu päev aega enne tagasilendu, võtsime pakkumise vastu. See veel üks farm Walesis oli koht, kust lõpuks toodi sügisel Eestisse ligi 40 utte, kes erinevatesse karjadesse ära jaotusid. Tegemist oli ülikoolile kuuluva farmiga, kes oli hakanud üsna hiljuti lleyni aretusega tegelema. Inglismaalt tööuttede ostmisega on keeruline see, et emaliinide üle väga arvestust ei peeta. Üldjuhul on loomade vanematest teada isad. Euromäärus aga sätestab, et tõupaber, mille abil saame ostetud looma tõuraamatu põhiossa kanda, on adekvaatne vaid siis, kui lisaks muule tilulilule, on seal ka looma vanemad ja vanavanemad, st nii isa- kui ka emapool. Sealt farmist aga õnnestus meil enamik loomi saada siiski piisava informatsiooniga, et määrusele vastav tõutunnistus kätte saada. Tõsi küll – pärast seda, kui kõiki neid andmeid paberitele palusime, kehtestas lleyni ühing uue tasu – 5£ iga tõutunnistuse eest, mis lähevad kaasa loomadega, keda müüakse nt Eestisse ja peavad

vastama euromäärusele. Uttesid vaadates oli aga rõõm selle üle, et valida ei olnud eriti mõtet ja teadsime, et ükskõik, kes sealt meile näidatud rühmast lõpuks Eestisse tuleva treileri peal lõpetab, on tippkvaliteediga loom. Kari oli lihtsalt niivõrd ühtlane ja ilus ning valik juba eelnevalt nii hea tehtud, et me ei oleks osanud sealt 40 looma küll eraldi välja valida.

Reisi naelaks jäi muidugi härra Derek Bond. Derek on siis see sell, keda eespool mainisin. Derek aretab nii lleyni lambaid kui ka šarolee lambaid. Aga meile tundus, et üleilma meeldib Derekile siiski lobiseda. Nii siis juhtuski, et pärast tema farmi külastamist ja loomade nägemist jätkus vestlus edasi kohalikus pubis, kus ühele pindile järgnes teinegi ja vestlus aina tuure kogus. Selgus, et tegemist oli kunagise IT-mehega (noh... 70ndatel või nii). Üks hetk sai tal aga istuvast eluviisist kõrini ja osteti endale farm. Alguses aretas Derek cluni lambaid (meie tumedapealisest veidi väiksem, kuid värvuselt sama pisikeste kikkis kõrvadega lammas), kuid aja möödudes on leidnud endale lleynid ja šaroleed. Kuna tegemist on siiski arvutimaailma jagava inimesega, siis tegi Derek endale juba 80ndate lõpul valmis oma „Pässu“, mis hetkelgi veel tema arvutis vaikselt tiksub ja mida ta endiselt oma karjaandmete pidamiseks kasutab. Matsile seda imeasja ka näidati, teistel meil sellist õnne ei olnud. Järgmine hommik tegime veel kiirvisiidi Dereki jäärakopplisse, et Ristole sobiv loom välja vaadata ja sealt tuli juba suund seada tagasi lennujaama ja kodu poole.

Sellised reisid väikese seltskonnaga ja suurte ajaliste piiranguteta on imehea võimalus oma maailma avardamiseks, asjaarmastajatega suhtlemiseks ning lihtsalt ilusate loomade ja vaadete nautimiseks. Mina tulin sealt küll tagasi kas just 3 korda targemana, aga vähemalt teadmisega, et aretus on aeganõudev ja sihikindlust vajav, ent tänuväärne töö. Aga kui ükskord on rasked valikud ja mõningased möödalaskmised ja vääramatute jõudude vingerpussid üle elatud, siis - kui kaunis võib see vaatepilt karjamaal või laudas olla. Veel, mis mulle meeldis ja silma jäi, oli see, kui uhked olid aretjad oma loomade ja farmide üle. Usun, et see on midagi, mida meil siin on vaja veel natuke endale selgeks teha. Farmer (ükskõik kas aretaja või lihtsalt loomakasvataja) olla on uhkuseasi ja oma raske töö järel saavutatud tulemustega tulebki kiidelda ja neist rääkida. Nii et, mis muud kui rind ette ja uhkelt edasi! Teete kõik väga olulist ja tänuväärset tööd!

Katrin Tähepõld

MEEDIAKAJASTUSI

[Mees võttis vastu naise tahtmist kitsed, et juustu teha](#), Maaleht, 2. mai 2019

[ELU MAAL: Võta lambad suvelemmikuks](#), Nipiraamat, 6. mai 2019

[Hekseldatud rohu võib jätta kokku kogumata](#), Põllumajandus.ee, 14. mai 2019

[Veterinaar- ja Toiduamet kontrollib suvel laatasid ja muid avalikke üritusi](#), VTA pressiteade, 17. mai 2019

[Muhu Liha -alvarite taastamine viis ühistegevuseeni](#), Meie Maa, 17. mai 2019

[Targema piimatootmise edendamiseks anti välja kuus 1500-eurost stipendiumit](#), Maa Elu, 24. mai 2019

[Keskkonnaamet maksab loomakasvatajatele rohkem kui 230 000 eurot hüvitist](#), Maa Elu, 27. mai 2019

[Keskkonnaamet: Suurkiskjate tekitatud kahjud ei ole viimastel aastatel suurenenud](#), Lõunaeestlane.ee, 27. mai 2019

[Surm saabub sündides - seadus enam lambaid ei kaitse](#), Harju Elu, 30. mai 2019

[Väikesed, kuid tublid lihatootjad Muhumaalt - kes nad on?](#), Ehe Maitse, 30.05.2019

SAABUVAD KOOLITUSED

[Infopäev PÕLLUMAJANDUSLOOMADE HEAOLU - VÄIKEMÄLETSEJALISED \(LAMBAD JA KITSED\)](#)

4. juuni 2019

Korraldaja: Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool

SAABUVAD

SÜNDMUSED

ARETUSE ÜMARLAUD

**12. juuni kell 12.00
(Aretuse 2, Märja)**

Peateema on eesti valgepealise (EV) ja eesti tumedapealise (ET) lamba aretus. Arutlusele tulevad ka selle aasta tööd ja tulemused. Osalema on kindlasti oodatud kõik EV ja ET aretajad, samuti ka teised ELKL aretajad või aretusega liituda soovijad. Rohkem infot: Katrin Tähepõld, aretus@ammas.ee, 5349 6007

LAMBA- JA KITSEKASVATU S-ALANE ÕPPEREIS september 2019

Seekordse reisi sihiks on Hollandis ja Belgias asuvad lammaste kogumiskeskused. Soov on oma silmaga üle vaadata, kuhu Eesti lammas siit sõidab ja mis temast saab. Kaalumisel on kaks reisivarianti - bussireis või lennureis. Kui oled reisihuviline, anna oma eelistustest teada [SIIN](#)

Copyright © 2019 Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit

Aadress:

Aretuse 2, Märja alevik,
Tartu linn, 61406, TARTUMAA
www.lammas.ee

Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate kuukiri saadetakse kõigile liidu meililistiga liitunud liikmetele.

Kõik kuukirjaga seotud ettepanekud ja kommentaarid on oodatud aadressile kontor@lammas.ee

